

Wat doet U met al die waarnemingen?

door

E. F. DRION

(Centrale Organisatie voor Toegepast Natuurwetenschappelijk Onderzoek,
's-Gravenhage)

Het artikel van de heer H. DOING, Fenologische waarnemingen bij de vegetatiestudie (*Gorteria* 5(5), 1970, p. 75—79) noopt mij tot de volgende opmerking. De veldbioloog doet zijn werk in het veld omdat hij dat zo prettig vindt en tracht dan achteraf aan te tonen dat het nuttig is. Het merendeel van de aantekeningen staat alleen maar in notitieboekjes opgetekend en soms wordt een deel hiervan verwerkt tot een dissertatie of een artikel. Enige jaren geleden was ik op een instituut waar ook plantensociologisch werk wordt verricht en daar deelde men mij mede, dat men kasten vol met aantekenboekjes met opnamen heeft, die nooit geheel verwerkt waren, maar soms geraadpleegd werden. Verwerken was te kostbaar! Het verzamelen zeker niet?

Nu wil de heer Doing dit reeds grote aantal gegevens nog uitbreiden. Maar hierdoor komt men nog verder in het slop. Want de oorzaak, dat slechts een klein deel van alle verzamelde gegevens behoorlijk verwerkt wordt ligt er kennelijk in, dat deze verwerking zeer veel arbeid en daarbij in de eerste plaats routine-arbeid vraagt. Hulpkrachten hiervoor zijn moeilijk te krijgen en de veldbioloog heeft er de mentaliteit niet voor. Bovendien is het weinig zinvol iemand met een specialistische opleiding veel, eenvoudig, routinewerk te laten verrichten.

Het is echter momenteel mogelijk een dergelijke grote hoeveelheid van gegevens automatisch te verwerken met behulp van een rekenautomaat. Alle universiteiten hebben zo'n apparaat. Als de plantensociologen nu eens samen een plan opzetten voor de verwerking van sociologische gegevens dan moet het mogelijk zijn dit te verwezenlijken met de huidige capaciteiten van de rekenautomaten. Maar laten ze niet vergeten dat een allesomvattend plan zeer veel tijd kost voor het tot stand zal zijn gekomen en dan nog weer voordat het programma voor de rekenautomaat zal zijn vervaardigd. Laten ze derhalve allen bereid zijn ten behoeve van het gemeenschappelijke doel hun eigen specialistische voorkeur — men noemt deze voorkeur bij anderen meestal hun stokpaardje — althans tijdelijk te vergeten. Als de gegevens eenmaal op magneetbanden zijn geplaatst, is elke verwerking mogelijk, mits er een programma voor gemaakt wordt. Maar zoals ik al opmerkte: wil men de gegevens van alle opnamen voor iedereen toegankelijk maken dan zal het nodig zijn eerst zich tot een eenvoudige bewerking te beperken.

Summary

The author argues the use of a computer in making accessible the large number of phytosociological data gathered during many years in the field.